



PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

OR-03.0003.290.2024

Kraków, 22 LIP. 2024

**Pani
Agnieszka Łętocha
Radna Miasta Krakowa**

Odpowiadając na Pani zapytanie w sprawie wycinki drzew na terenach rolnych objętych PZM przewidującą zabudowę mieszkaniową, przekazane przez Pana Jakuba Koska, Przewodniczącego Rady Miasta Krakowa 12 lipca 2024 r., uprzejmie informuję.

Organ prowadząc postępowania administracyjne zobligowany jest do podejmowania działań w granicach obowiązujących przepisów prawa, w tym przypadku ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2024 r. poz. 572) i ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 ze zm.).

Należy podkreślić, że ustawodawca wprowadzając 16 grudnia 2016 r. przepis art. 83f ust. 1 pkt 3b ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* wskazujący, że przepisów dotyczących zezwoleń nie należy stosować do drzew lub krzewów usuwanych w celu przywrócenia gruntów nieużytkowanych do użytkowania rolniczego nie przewidział i nie uwzględnił kilku istotnych aspektów łączących tak sformułowany przepis z innymi przepisami prawa. Przede wszystkim wymienione zwolnienie powoduje, że nie jest wymagane wykonanie jakiegokolwiek inwentaryzacji przed rozpoczęciem wycinki. Wskazany przepis prawa nie wskazuje żadnych okresów przez jakie działalność rolnicza musi być prowadzona, jak również obowiązku informowania organu o zamiarze przeprowadzenia wycinki. Wprowadzony przepis nie jest nakierowany na właściciela/posiadacza nieruchomości, lecz na cel w jakim nastąpiło wycięcie drzew. Tym samym właściciel nieruchomości nie musi samodzielnie prowadzić działalność rolniczej, gdyż nie ma przeszkód aby przedmiotowy teren podnając.

Jak wskazał Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie w wyroku II SA/Kr 1171/18 z dnia 27 listopada 2018 r. *jeżeli właściciel gruntu rolnego oświadcza, że usuwa drzewa w trybie art. 83f ust. 1 pkt 3b ustawy z 16.04.2004 r. o ochronie przyrody - dalej u.o.p., wskazując przy tym sposób zagospodarowania gruntu dotychczas nieużytkowanego, to organ powinien wszczęte postępowanie w sprawie nałożenia kary administracyjnej odpowiednio umorzyć. Przywrócenie nieużytkowanego gruntu rolnego do użytkowania rolniczego wcale nie musi być bowiem jednoznaczne z obowiązkiem natychmiastowego jego wykorzystania.*

Wprowadzony przepis art. 83f ust. 1 pkt 3b ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody merytorycznie łączy się z ustawą dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 82 ze zm.). I tak, w myśl art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, ochrona gruntów rolnych polega na zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów rolnych oraz szkodom w produkcji rolniczej, powstającym wskutek działalności nierolniczej i ruchów masowych ziemi. Oznacza to w praktyce, że każdy posiadacz nieruchomości rolnej powinien podejmować w pierwszej kolejności działania zmierzające do utrzymania jej we właściwym stanie, którego standardem jest sposób zagospodarowania nieruchomości wynikający z ewidencji gruntów. Dlatego też podmiot władający nieruchomością rolną zobowiązany jest do podejmowania działań mających na celu jej utrzymanie we właściwym stanie zagospodarowania lub przywrócenia takiego stanu. Jednym z takich działań może być usuwanie drzew kolidujących z działalnością rolniczą.

Podejmowanie działań zmierzających do utrzymania użytków rolnych we właściwym stanie w żaden sposób nie zmienia również uchwalenie dla danego terenu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Jak bowiem z wynika art. 35 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977 ze zm.) uchwalenie planu miejscowego nie wyklucza dotychczasowego sposobu korzystania z nieruchomości. Na podstawie ww. przepisu w orzecznictwie podkreśla się, że „*Teren może być wykorzystywany tak jak przed wejściem w życie planu do momentu realizacji zmian w zagospodarowaniu za wyjątkiem sytuacji, w której plan w sposób wyraźny ustali sposób ich tymczasowego zagospodarowania. Podobnym przypadkiem byłoby również wskazanie w planie miejscowym, że danego terenu nie wolno wykorzystywać, zabudowywać itd. W braku takich ustaleń nie można uznać dotychczasowego sposobu zagospodarowania - w tym związanych z tym wykorzystaniem robót budowlanych - za sprzeczne z planem w rozumieniu art. 30 ust. 6 pkt 2 p.b.*” (wyrok WSA w Krakowie z dnia 17 stycznia 2014 r., SA 1016/13, LEX nr 1498074). Dlatego też podjęcie działań zmierzających do utrzymania użytków rolnych we właściwym stanie już po uchwaleniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w żadnym razie nie może być traktowane jako pozostające z nim w sprzeczności.

Dysponowanie przez posiadacza nieruchomości decyzją pozwolenia na budowę nie jest jednoznaczne z realizacją inwestycji, tym samym nie można uznać, że cel usunięcia drzew był niezgodny ze wskazaniem wynikającym z art. 83f ust. 1 pkt 3b ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Weryfikacja wydawanych pozwoleń na budowę w systemach informatycznych wykazała, że pozwolenia na budowę nie są wydawane na działki z występującymi drzewami, będącymi w kolizji z inwestycją, bez uregulowania ich ewentualnego usunięcia na podstawie zezwolenia administracyjnego w granicach obowiązujących przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Prowadząc postępowanie administracyjne organ musi jednocześnie uwzględnić dwa istotne artykuły k.p.a., tj. art. 7 - zasady rozstrzygania wątpliwości prawnych na korzyść strony oraz art. 81a - zasady rozstrzygania wątpliwości faktycznych na korzyść strony. Ponieważ nie jest wymagane zezwolenie administracyjne na wykonanie określonych prac związanych z wycinką, organ nie dysponuje jakąkolwiek inwentaryzacją drzew wycinanych pod względem liczby, gatunku czy wymiarów, co praktycznie uniemożliwia prowadzenie ewentualnego postępowania w sprawie wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej z uwagi na brak określenia przedmiotu wycinki, tj. wiedzy ile i jakich drzew ma dotyczyć, którą można by się posłużyć w celu ustalenia wymiaru kary.

Problem ten od samego początku był poruszany podczas spotkań Prezydenta Miasta Krakowa z parlamentarzystami i przy każdej okazji, w której mógł być artykułowany, a dodatkowo w 2023 r. został ujęty w piśmie adresowanym do ówczesnej Minister Klimatu i Środowiska, zawierającej prośbę o jak najszybsze podjęcie inicjatywy ustawodawczej w zakresie zmiany przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o *ochronie przyrody*. Analogiczne pismo skierował do Ministerstwa Klimatu i Środowiska 22 lipca 2024 r. Pan Aleksander Miszalski, Prezydent Miasta Krakowa. O potrzebie zmiany przedmiotowych przepisów Prezydent Miasta Krakowa rozmawiał także z podsekretarzem stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska, Panem Mikołajem Dorożalą podczas spotkania gabinetowego 19 lipca br.

W ciągu ostatnich lat wystąpiło kilka przypadków, w których właściciel nieruchomości (osoba fizyczna) dokonał zgłoszenia zamiaru usunięcia drzew z nieruchomości przeznaczonej w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pod zieleń, w konsekwencji czego organ wniósł sprzeciw przeciwko takiemu zgłoszeniu. Na etapie odwołania złożonego przez wnioskodawcę od decyzji wnoszącej sprzeciw, wnioskodawca wskazał, że zamierza na tej nieruchomości prowadzić działalność rolniczą. Samo to wskazanie było dla Samorządowego Kolegium Odwoławczego przesłanką do uchylenia decyzji organu I instancji i wskazania, aby w ponownym postępowaniu zbadać ten wątek. Na podstawie oświadczeń, jakie wnioskodawca złożył na wezwanie organu, postępowania były umarzane jako bezprzedmiotowe, z uwagi na brak konieczności posiadania zezwolenia na usunięcie drzew w celu przywrócenia gruntów nieużytkowanych do działalności rolniczej. Zagadnienie to było również kilkakrotnie przedmiotem zapytań kierowanych przez mieszkańców będących właścicielami nieruchomości porośniętych drzewami, deklarujących prowadzenie na nich działalności rolniczej.

z up. PREZYDENTA MIASTA

Stanisław Mazur
Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa

Otrzymują:

1. Adresat
2. Wydział Kształtowania Środowiska
3. Biuletyn Informacji Publicznej
4. aa

